

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI
O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI JIZZAX FILIALI**

O'quv-uslubiy bo'lim tomonidan

ro'yxatga olindi

Nº 60-60610300-373

2023-y. "27" 07

BULUTLI TEXNOLOGIYALAR

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 600 000 - Axborot kommunikatsion texnologiyalari

Ta'lif sohasi: 610 000 - Axborot kommunikatsion texnologiyalari

Ta'lif yo'nalishi: 60610300 - Axborot xavfsizligi (sohalar bo'yicha)

Fan dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vaziriligining
2021 yil 25-avgusidagi 365-soni buyrug'i bilan tasdiqlangan 60610300 – Axborot
xavfizligi (sohalar boyicha) ta'lim yo'malishi malaka talablari va ishchi o'quv
rejasiga muvofiq tayyorlandi.

Turuvchilar:
Sh.S.Mahkamov

O'zMu Jizzax filiali, "Kompyuter ihnilarini va
dasturlashtirish" kafedrasi assistent o'qituvchisi.

Fan /modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS Kreditlari
BLBB304	2023/2024	6-senestr	4
Fan modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari
Tanlov	O'zbek		4
Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama
1. Bulutli texnologiyalar	60 soat Shundan, Ma'ruza – 30 Amally - 30	60 soat	120

2. I. Fan mazmuni.

Fanni o'qitishdan maqsad – “Bulutli texnologiyalar” (Cloud computing), uning modelлari, platformalari (Dropdoх, YandeksDisk, GoogleApp, MicrosoftSkyDrive) va ularning didaktik imkoniyatlari, katta ma'lumotlar (Big Data), ularning tamoyillari va ta'lim tizimidagi imkoniyatlari, virtual reallik (VR) va to'ldiruvchi reallik (AR), ularning asosiy qurilmalari va ta'limdagi imkoniyatlari haqida olyi ta'lim muassasalari talabalaring bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini oshirish.

“Bulutli texnologiyalar” fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalari doirasida bakalavr:

- Bulutli hisoblash (Cloud computing), uning modelлari, platformalari (Dropdoх, YandeksDisk, GoogleApp, MicrosoftSkyDrive) va ularning didaktik imkoniyatlari, - katta ma'lumotlar (Big Data), ularning tamoyillari va ta'lim tizimidagi imkoniyatlari, virtual reallik (VR) va to'ldiruvchi reallik (AR), ularning asosiy kurilmalari va ta'limdagi imkoniyatlari va amaliyotda qo'llash usullari haqida nazariy va amally bilmalarni, ko'nikma va malakalarini shakllantridi.

II. Asosiy nazoriy qism(ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I Fan tarkibiga quyidagi ma'ruzarlar kiradi:

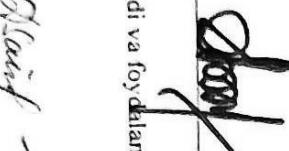
- 1-mavzu. Bulutli hisoblash (Cloud computing): asosiy tushunchalar.
- 2-mavzu. Bulutli texnologiyalarni modelлari va ularning xususiyatlari.
- 3-mavzu. Bulutli texnologiyalarni turлari. Bulutli texnologiyalarning xususiyatlari. Bulutli texnologiyalarning avzalliklari va kamchiliklari.
- 4-mavzu. Bulutli servislari taklit etadigan platformalar (Dropdoх, YandeksDisk, GoogleApp, MicrosoftSky Drive) va ularning imkoniyatlari.
- 5-mavzu. Bulutli viznat ko'rsatish platformalarining tarixiy jihatlari

Fan dasturi filial ihmij-uslubiy Kengashida muhokama etildi va filial Kengashida
muhokama etishtiqa tavsya qilindi (2023 - yil "21" iyundagi 11 - sonli bayonnoma).

O'qinuvchilar bo'yicha direktor o'rinosidan:

R.Abduraxmanov

Fan dasturi filial Kengashida muhokama etildi va soy'dalanishga tavsya qilindi
2023 - yil "5" iyuldag 11 - sonli bayonnoma.

Kengash kabi: D. Soatova

<p>6-mavzu. Microsoft Cloud platformalari: Office 365, Ta'lim uchun Azure, GoogleApp Cloud platformalari, Dropbox bulutli platformalari, YandexDisk bulutli platformalari.</p> <p>7-mavzu. Katta ma'lumotlar (Big Data): asosiy tushunchalar, tamoyillar va tizimlar.</p> <p>8-mavzu. Katta ma'lumotlar analitikasi.</p> <p>9-mavzu. Uchta «V» va katta ma'lumotlar bilan ishlashning uchta prinsipi. Big Data bilan texnologiyalar va tendensiyalar. Katta ma'lumotlarni tahli qilish usullari va usullari.</p> <p>10-mavzu. Virtual reallik (VR): asosiy tushunchalar, tamoyillar va tizimlar. 11-mavzu. Virtual reallik kurilmalari va komponetlari.</p> <p>12-mavzu. Virtual reallik turlari. VR texnologiyasi qanday ishlaydi. Qurilmalar va komponentlar VR.</p> <p>13-mavzu. To'ldiruvchi reallik (AR): asosiy tushunchalar, kurilmalari va komponentlari.</p> <p>14-mavzu. AR texnologiyasi qanday ishlaydi. AR ni amalga oshiradigan qurilmalar.</p> <p>15-mavzu. Virtual va kengayirilgan haqiqat.</p>

III. Amaliy mashg'ulotlar.

1. Dropbox bulutili platformasidan foydalaniш.
2. GoogleClassroom servisidan foydalaniб ta'lim jayayonini boshoqarish.
3. Anketa va testlarni GoogleForm asosida yaratish, о'кказish va tahsil etish.
4. Bulutili servisida dasturlash.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Talaba mustaqil ta'limning asosiy maqsadi – o'qituvchining rabbarligi va nazoratida muayyan o'quv ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun biim va ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantrish.

Mustaqil ishlarni bajarish jarayonida talabalar quyidagi ishlarni bajaradilar:

- darslik va o'quv qo'llanmalar asosida fan mavzulari bo'yicha nazariy tayy organik ko'rish, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlariga tayyorlanish;
  - tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalarni chiqur o'zlashtirish;
  - fan mazmuniда ko'satilmagan dasturlash tillari va muhitlari bilan tanishish va qiyosiy tahli qilish;
  - masofaviy ta'lim orgali dasturlash bilan turdosh fanlar bo'yicha o'quv kurslarida qamashish va mos serifikallarga ega bo'lish tasviya qilinadi.
- Talaba mustaqil ishlini taskilishda quyidagi shakkillardan foydalanaadi:
- berilgan mavzular bo'yicha axborot (referat) tayyorlash;
  - nazariy bilmlarni amaliy otda qo'llash;
  - ilmiy maqola, anjumananga ma ruza tayyorlash va h.k.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ta'lim uchun virtual haqiqat: texnologiya haqida umumiyy ma'lumot va foydali havolalar.
2. Birlik dasturi
3. Haqiqiy bo'limgan vosita dasturi Pandas, sklearn, tensorflow, BeautifulSoup.
4. SteamVR dasturi.
5. Google VR dasturi.

V. Fan o'qitilishining natijahari:

Mazkur fan bo'yicha quyidagi o'qitish shakklardidan foydalaniшadi:

- ma'ruzalar, amaliy mashg'ulotlar (ma'lumotlarni va texnologiyalarni anglab olish, aqliy qiziqishni rivojlantrish, nazariy bilmlarni inustashkamlash);
- davra subbattari (ko'rileyotgan loyiha yechimlari bo'yicha taklif berish qobiliyatini oshirish, eshitish, idrok qilish va mantiqiy xulosalar chiqarish);
- bahs va munozaralar (loyihalar yechimi bo'yicha dalililar va asossi argumentlarni taqdim qilish, eshitish va muammolar yechimini topish qobiliyatini rivojlantrish).

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

4.
  - Ma'ruzalar;
  - Individual topshiriqlar;
  - Guruhlarda ishlash;

VII. Kredit olish uchun talablar:

5.
  - Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, kichik amaliy masalalarni yechha olish, mustaqil ravishda metodlar, strukturnalar yaratma olishi va joriy, oraliq nazorati shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazorat bo'yicha test/yozma ishlarni topshirish.

Asosiy adabiyotlar

1. Грекул В.И., Денищенко Г.Н., Коровкина Н.Л. Проектирование ИС. Учебное пособие. Интернет-университет, М., 2005, 300 с.
2. Избаев Ю., Петров В. Информационные системы. Учебное пособие. 2-е изд., СПб.: Питер, 2006, 656 с.
3. Буч Г., Рамбо Д., Якобсон И. Язык UML. Руководство пользователя. 2-е изд.: Пер с англ. Мухин Н. М.: ДМК Пресс, 2006, 496 с.
6. Основы адабиёттар
1. Креч Ларман. Применение UML 2.0 и шаблонов проектирования. Практическое руководство. 3-е изд. Пер с англ., М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2013, 736 с.
2. Иванов Д.Ю., Новиков Ф.А. Основы моделирования на UML: Учебное пособие. СПб.: Изд-во Политехнического университета, 2010. 249 с.
3. Леоненков А. В. Стандартный UML. 2 — СПб.: БХВ-Петербург,

	<p>2007. — 576 c.</p> <p>Axborot manbaalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.intuit.uz 2. academy.oracle.com 3. education.oracle.com 4. www.oracletutorial.com 5. www.techonthenet.com/oracle
7.	Tanlov fani dasturi O‘zbekiston milliy universitetining Jizzax filiali tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8.	<p>Fan/modul uchun ma’sullar:</p> <p>Sh.S.Mahkamov - O‘zMUJF, “Kompyuter ilmlari va dasturlashtirish” kafedrasi assistent o‘qituvchisi.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Sh.U.Eshonqulov JizPI, “Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va boshqarish” kafedrasi mudiri, PhD, dots.</p> <p>U.O’Turopov JizPI, “Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va boshqarish” kafedrasi dotsenti, t.f.n.</p>